

تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در نظام حقوق اساسی جمهوری فدرال آلمان با نگاهی به رویه اتحادیه اروپا (مقاله علمی-پژوهشی)

محمد جلالی *

پگاه مرزبان **

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۳۰

چکیده

حفاظت از اطلاعات شخصی در عصر دیجیتال، به دلیل حمایت از حریم خصوصی و شکوفایی آزاد و خودآیین فرد یک ضرورت تلقی می‌شود. خودمختاری مبتنی بر اطلاعات با تضمین امکان تصمیم‌گیری فرد بر افشا یا استفاده نمودن از اطلاعات شخصی خود برای اولین بار در نظام حقوق اساسی جمهوری فدرال آلمان بنا نهاده شد. در سال ۱۹۸۳ دادگاه قانون اساسی در پرونده «قانون سرشماری جمعیت»، چستی این مفهوم را تبیین نمود. از آن روی که نظم دموکراتیک قانون بنیادین بر شکوفایی آزادانه شخصیت افراد استوار شده‌است، این حق به خودمختاری مبتنی بر اطلاعات شأن و اعتبار قانون اساسی بخشید. اگرچه گستره این مفهوم یکپارچگی و محرمانه بودن سیستم‌های اطلاعاتی را دربرمی‌گیرد، در صورتی که دولت در راستای حفظ نظم عمومی یا ارائه یک خدمت ناچار به استفاده از داده‌های شخصی شهروندان باشد، تحدید مرزهای خودمختاری مبتنی بر اطلاعات صورت می‌گیرد. به دلیل غیرقابل تغییر بودن مواد مرتبط با حق‌های بنیادین، رویه قضایی جایگاهی اساسی در پویا ساختن نظام حقوقی در سایه تطور جامعه دارد. مفهوم مورد بحث نیز در پرتو همین ساز و کار شکل گرفته است. از آنجایی که آلمان یکی از دول عضو اتحادیه اروپا نیز محسوب می‌شود، قوانین حفاظت از داده در سطح اتحادیه بر چستی، چرایی و چگونگی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات تأثیرگذار است.

کلیدواژگان:

خودمختاری، اطلاعات، شکوفایی شخصیت، قلمرو خصوصی.

* استادیار، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی (نویسنده مسئول)

mdjalali@gmail.com

** دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی

Pmarzban98@gmail.com

مقدمه

امروزه از داده‌ها به عنوان «نفت خام قرن بیست و یکم» یاد می‌نمایند. بسیاری از حقوق‌دانان و پژوهشگران با یه یادآوردن استعاره «ناظرِ کبیر» در رمان ۱۹۸۴، فضای عصر دیجیتال را به آن تشبیه نموده‌اند. مارک زاکربرگ در سال ۲۰۱۰ طی یکی از سخنرانی‌های خود عنوان نمود که دیگر عصر حریم خصوصی پایان یافته است. در سال ۱۹۸۳ دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان با مفهوم «خودمختاری مبتنی بر اطلاعات» به استقبال فناوری‌های نوین در اداره امور عمومی رفت تا به تضمین حق‌های بنیادین شهروندان بپردازد. سلسله‌جنبان افکار قضات دادگاه قانون اساسی در تبیین این مفهوم، فعالیت‌های قانون‌گذاری سیاست‌مداران ایالت هسن در زمینه حفاظت از داده‌ها بود. به همین دلیل در این پژوهش برآنیم تا ابتدا به چیستی مفهوم خودمختاری مبتنی بر اطلاعات دست یابیم. قطعاً درک مبنای هر مفهوم، با کوشش در راستای تحلیل چرایی آن ممکن می‌شود. چگونگی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات از طریق درک گستره قلمرو آن میسر است. به همین دلیل درصدد یافتن امکان توسعه و محدودیت‌های این مفهوم هستیم. سیاست‌گذاری‌های مبتنی بر حفاظت از داده در سطح آلمان و اتحادیه اروپا می‌تواند بر توسعه و تحدید خودمختاری مبتنی بر اطلاعات تأثیرگذار باشد. در نهایت با توجه به اهمیت رویه قضایی و نقش دادگاه قانون اساسی فدرال و تفسیرهای آن، درک خودمختاری مبتنی بر اطلاعات بدون بررسی تصمیم‌های دادگاه صورت نمی‌گیرد. در سطح اتحادیه اروپا نیز نقش رویه دادگاه اروپایی حقوق بشر در چیستی، چرایی و چگونگی این مفهوم تأثیر بسزایی دارد.

۱. چیستی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

ریشه‌های شکل‌گیری چیستی «خودمختاری مبتنی بر اطلاعات»^۱ را می‌توان در تصمیم رویه‌ساز «قانون سرشماری جمعیت ۱۹۸۳»^۲ دادگاه قانون اساسی جمهوری فدرال آلمان جست. در دهه ۷۰ میلادی، حقوق‌دانان و قضات آلمانی با آگاهی از تحولات فناوری و تکنولوژی‌های مدرن به خوبی دریافتند که برای ورود به عصر دیجیتال باید بافت نظام حقوقی این کشور را با

1. informationelle Selbstbestimmung.

2. BVerfGE 65, 1-Volkszählung.

ویژگی‌های این عصر متناسب سازند. حفاظت از داده و تضمین حاکمیت افراد بر اطلاعات خویش، پلی بود که نظام حقوقی آلمان را از دوران ابزارهای ارتباطی و اطلاعاتی کلاسیک به عصر دیجیتال منتقل نمود. فناوری و تکنولوژی فارغ از استفاده‌های ارتباطی آن در دست شهروندان، امکاناتی را نیز برای دولت و مقامات عمومی ایجاد نمود تا در اعمال صلاحیت‌های خود از آنها بهره ببرند. همین نقطه آغازی بر تنظیم قدرت دولت در استفاده از داده‌ها و اطلاعات شخصی شهروندان در کنار تضمین حق‌های آنان بود.

شهروندان آلمان در «پرونده قانون سرشماری جمعیت ۱۹۸۳»، از قانون سرشماری جمعیت شکایت نمودند. این قانون^۱ بر لزوم سرشماری به وسیله پرسشنامه‌هایی که مرتبط با اطلاعات شخصی افراد بود، تأکید می‌نمود. دادگاه قانون اساسی فدرال بیان نمود که «امروزه دولت به وسیله پردازش خودکار داده‌ها می‌تواند در سریع‌ترین زمان ممکن، اطلاعات شهروندان را تجزیه و تحلیل نماید. در گذشته اطلاعات به صورت دستی و در پرونده‌های کاغذی ذخیره می‌شد؛ لیکن حال با ایجاد پایگاه‌های داده می‌توان همه اطلاعات شخصی افراد را جمع‌آوری، ذخیره و پردازش نمود، بدون آنکه امکان کنترل افراد بر اطلاعات خصوصی‌شان میسر باشد. حفاظت از داده‌های شخصی در راستای شکوفایی آزاد و خودآیین فرد یک ضرورت تلقی می‌شود و نظم دموکراتیک جمهوری فدرال آلمان به شکوفایی آزاد فرد وابسته است».^۲ این اظهارات دادگاه به مثابه نخستین سنگ‌بنای خودمختاری مبتنی بر اطلاعات بود؛ زیرا اگر شهروند از نظارت و کنترل بر روند اینکه چه دسته از اطلاعات شخصی او در اختیار دولت یا دیگر افراد است، محروم شود، نه تنها حاکمیت خود بر قلمرو خصوصی‌اش را از دست خواهد داد، بلکه از آزادی در اجتماع نیز محروم خواهد شد.^۳ دادگاه قانون اساسی به این نکته نیز اشاره کرد که «نبود ساز و کارهایی برای تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات می‌تواند فرد را از حقوق اولیه و انسانی‌اش محروم نماید». به عبارت دیگر این عدم تضمین، ممکن است فرد را در امکان بهره‌مندی از حق‌های بنیادین شناسایی‌شده در قانون اساسی آلمان ناکام گذارد. برای مثال، «اگر شهروند این احتمال را بدهد که به وسیله دوربین‌ها، رفتارشان کنترل، ثبت و ذخیره خواهد شد، دیگر از حق اجتماعات)

1. Das Volkszählungsgesetz 1983.

2. Ibid. BVerfGE 65, 1.

3. Hornung, Gerrit and Schnabel, Christoph, "Data Protection in Germany I: The Population Census Decision and the Right to Informational Self-Determination," *Computer Law & Security Report* 25, no. 1 (2009): pp 84–88.

ماده ۸ قانون بنیادین) برخوردار نخواهد بود.^۱ قضات دادگاه قانون اساسی متوجه شدند که این روند بر نظم دموکراتیک مبتنی بر حقوق بشر آلمان تاثیر خواهد گذاشت؛ زیرا وجود یک دولت «دائماً ناظر» و آگاه به همه شئون زندگی و اطلاعات شخصی شهروندان، آزادی عمل آنان را در تنگنا قرار خواهد داد.

نظام حقوق اساسی جمهوری فدرال آلمان ساخته شده از سلسله ارزش‌هاست. این حقیقت به خوبی در رویه دادگاه قانون اساسی متجلی است. این نظم دموکراتیک وابسته به کرامت انسانی به مثابه سرسلسله ارزش‌ها و شکوفایی آزادانه شخصیت افراد است. دادگاه قانون اساسی به عنوان حافظ و نگهبان این نظم در مواجهه با عصر اطلاعات، همه تلاش خود را بر آن گمارده است که با تبیین مفهوم خودمختاری مبتنی بر اطلاعات از حق‌ها و آزادی‌های افراد محافظت نماید؛ زیرا نظم قانون اساسی این کشور به تضمین حق‌های بنیادین شهروندان گره‌خورده است. در نهایت «خودمختاری مبتنی بر اطلاعات به معنای تصمیم‌گیری فرد بر افشا نمودن و استفاده از اطلاعات شخصی‌اش است».^۲ این بدان معناست که این مفهوم چارچوبی را ایجاد می‌نماید که بر اساس آن فرد امکان نظارت بر جریان داده‌ها و اطلاعاتی را که مرتبط با او هستند، داشته باشد. همچنین در صورتی که دولت در راستای حفظ نظم عمومی یا ارائه یک خدمت ناچار از استفاده از داده‌ها و اطلاعات خصوصی شهروندان باشد، فرد توانایی تصمیم‌گیری درباره چگونگی افشا و استفاده از اطلاعات شخصی‌اش را داشته باشد.

۲. چرایی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در پیچه‌ای است که به وسیله آن می‌توان دیدگاه کلی نظام حقوق اساسی آلمان را نسبت به تضمین حق‌ها و آزادی‌ها در عصر دیجیتال دریافت. از آنجایی که حقوق اساسی بر تحدید قانونی قدرت بنا شده است، به همین دلیل در معنای مدرن با بر ساخت قوانین و نهادها، امکان تضمین آزادی‌های شخصی را فراهم می‌نماید.^۳ شفافیت از جمله

1. Bumke Christian and Voßkuhle Andreas, *German Constitutional Law: Introduction, Cases, and Principles*, 2019, p 108.

2. Ibid. p 110.

3. De Gregorio, G., *Digital Constitutionalism in Europe: Reframing Rights and Powers in the Algorithmic Society* (Cambridge Studies in European Law and Policy): Cambridge University Press, 2022).p 216.

مهم‌ترین ویژگی‌هایی است که در نظام‌های مبتنی بر قانون اساسی جلوه دارد، اما پردازش داده‌ها و فرایندهای الگوریتمی فاقد آن هستند. این مسئله ممکن است خطراتی را متوجه اطلاعات شخصی و حریم خصوصی شهروندان نماید. رایج‌ترین ساز و کار دولت‌ها در مواجهه با تکنولوژی و حفاظت از اطلاعات شهروندان حمایت بیش از پیش آنان از حریم خصوصی است. نقش دولت‌ها در خصوص تضمین حریم خصوصی دارای دو جلوه است. به همان ترتیب که دولت می‌تواند به ناقض اصلی حریم خصوصی و بهره‌برداری از اطلاعات شخصی شهروندان بدل شود، این خود دولت است که ضامن اصلی حق‌های افراد در روزگار دیجیتال است. ارنست بنده، رئیس پیشین دادگاه قانون اساسی فدرال، بیان می‌نماید: «در عصر کامپیوترها افراد برای تضمین رفاه شخصی شان به دولت وابسته هستند».^۱

هربرت مارکوزه «ویژگی بنیادین تمدن صنعتی و تکنولوژی‌های پیشرفته را حاکمیت یک عدم آزادی در چارچوب دموکراسی می‌دانست».^۲ به بیان دیگر، نظارت مداوم اگرچه تاکنون بدل به قاعده نشده است، گرایش‌های فزاینده‌ای در خصوص نظارت و طبقه‌بندی رفتارهای انسان در طول زندگی روزمره وجود دارد. با نگاهی به رویه دادگاه قانون اساسی می‌توان استنباط نمود که برداشت حقوق‌دانان آلمان از رابطه میان شخص و اطلاعات خصوصی‌اش رابطه‌ای مبتنی بر مالکیت نیست. از این روی این نظام حقوقی به تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت پرداخته‌است. حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت به خودمختاری مبتنی بر اطلاعات شأن و اعتبار قانون اساسی می‌بخشد. این حق تابدان‌جا که به این مفهوم ارتباط دارد، از شخصیت، حریم خصوصی و شیوه فعالیت و زندگی افراد در عصر دیجیتال محافظت می‌نماید. یکی از جلوه‌های این حق، تضمین آزادی افراد به هنگام تصمیم‌گیری مستقل و فارغ از تأثیرات پیرامونی است. قانون‌گذاران و قضات آلمان به سرعت دریافتند یکی از خطراتی که انسان را در عصر تکنولوژی تهدید می‌نماید، محدود شدن خودآیینی او به وسیله ابزارهای پردازش خودکار داده است. پردازشگرها می‌توانند از طریق اطلاعات افراد،

1. Donald P. Kommers and Russell A. Miller, *The Constitutional Jurisprudence of the Federal Republic of Germany* (Duke University Press, 2012), p 413.

۲. مارکوزه، هربرت، *انسان تک‌ساختی*، ترجمه محسن مویدی، تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ سوم، ۱۳۶۳، ص ۴۶.

«ویژگی‌های شناختی آنان را تحلیل نمایند و نیازها و اهداف تازه‌ای را در قالب پیشنهادات و خدمات رایگان به افراد ارائه کنند؛ در این صورت خودآیینی بدل به دگرآیینی^۱ خواهد شد».^۲ به دیگر سخن، از آنجایی که یکی از بنیان‌های حق، «فاعلیت انسان است و از این روی انسان دارای تصور و طراحی برنامه برای یک زندگی و همچنین توانایی تلاش برای واقعیت بخشیدن به آن برنامه است»^۳، عصر دیجیتال می‌تواند خطراتی را متوجه خودمختاری انسان نمایند. از همین روی مداخله در انتخاب‌های فرد یا واداشتن او به کاری یا متقاعد نمودن او از طریق الگوریتم‌ها در تضاد با خودمختاری او قرار می‌گیرد. به عنوان مثال، یک استارت‌آپ آلمانی با تحلیل رفتار و ارزیابی فعالیت شبکه‌های اجتماعی مشتریان خود دریافته بود، افرادی که وام خود را بازپرداخت نمی‌کنند، معمولاً از یک فونت خاص برای یادداشت‌های کامپیوتری خود استفاده می‌نمایند که در برنامه‌ها و بازی‌های پوکر و کازینو از آن استفاده می‌شود.^۴

مبادله خدماتی که میان الگوریتم‌ها و فناوری‌ها با اطلاعات شخصی صورت می‌گیرد، خطری است که جوامع مدرن را تهدید می‌کند. از همین روی، نظام حقوق اساسی آلمان با تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات به وسیله حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت و کرامت انسانی به عنوان ارزش والای حق‌های بنیادین از نقض این حق خودداری نموده است. همچنین تناسب فرایندهای جمع‌آوری، ذخیره و پردازش خودکار داده‌ها به وسیله سه آزمون ضرورت، هدف و کاربرد می‌تواند شفافیت پردازش داده‌ها را تضمین و قلمرو آن را معین نماید.

۳. چگونگی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

دولت در کنار تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات، وظیفه دارد تا از مداخله نامتناسب در این زمینه بپرهیزد. در بعضی از مواقع نیز شهروندان برای حفاظت از اطلاعات شخصی خود به اقداماتی از سوی دولت نیازمند هستند. این امر می‌تواند بر چگونگی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات تأثیرگذار باشد. به همین دلیل، محدودیت‌های بار شده بر خودمختاری مبتنی بر

1. Heteronomy

2. Wischmeyer, Thomas and Rademacher, Timo, eds., *Regulating Artificial Intelligence*, 1st ed. (Switzerland: Springer Cham, 2020). p 58.

۳. راسخ، محمد، نظریه حق، فصلنامه باروری و ناباروری، دوره ۱۰، ۱۳۸۸، شماره ۴، صص ۳۱۶-۲۹۹.

4. Wischmeyer, Thomas and Rademacher, Timo, op.cite. pp 54-55.

اطلاعات باید مطابق قوانین و سیاست‌گذاری‌های دولت باشد. همچنین جمهوری فدرال آلمان به عنوان یکی از دول عضو اتحادیه اروپا متأثر از سیاست‌گذاری‌های این اتحادیه نیز است. اتحادیه اروپا و ساختار منحصر به فرد آن که با توجه به برداشت بعضی، آن را نوعی حاکمیت تقسیم شده در میانه حقوق بین‌الملل و حقوق ملی کشورهای عضو می‌دانند یا به تعبیر رابرت شوتز، ماهیت آن را فدراسیونی متشکل از دولت‌ها تعبیر می‌کنند،^۱ بر قلمرو خودمختاری مبتنی بر اطلاعات تأثیرگذار است. به همین ترتیب، این امر بر اهمیت مطالعه سیاست‌گذاری‌های اتحادیه اروپا می‌افزاید. برای درک خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سطح اتحادیه اروپا باید قوانین و مقررات حفاظت از داده را بررسی کرد؛ زیرا نوعی از ارتباط میان این دو مفهوم برقرار است.

۳.۱. قلمروی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

گستره خودمختاری مبتنی بر اطلاعات نامحدود نیست. دادگاه قانون اساسی جمهوری فدرال آلمان در رویه خود، بارها به این موضوع اشاره نموده است. همان‌طور که پیش از این بیان شد، اداره در راستای حفظ نظم عمومی می‌تواند محدودیت‌هایی بر خودمختاری مبتنی بر اطلاعات ایجاد نماید؛ لیکن باید توجه داشت که در کنار محدودیت‌ها، دادگاه قانون اساسی مفهوم خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را توسعه نیز بخشیده است.

۳.۱.۱. توسعه قلمروی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

با گسترش روزافزون فناوری‌های ارتباطی مدرن، کاربردهای آن در زندگی افراد بیش از پیش نمایان شد. دولت و مقامات عمومی نیز از تأثیرات این دگرگونی‌ها دور نماندند. گرچه این تکنولوژی‌ها به دولت امکانات بیشتر و مؤثرتری را در راستای اداره امور عمومی ارائه می‌کند؛ لیکن خطر بزرگ‌تری را متوجه حق‌ها و آزادی‌های افراد می‌نماید. در همین کشمکش‌ها، دادگاه قانون اساسی فدرال در طی رسیدگی به «پرونده جست و جوی آنلاین»^۲ قلمروی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را توسعه بخشید. در این پرونده خواهان‌ها به قانون محافظت از قانون اساسی ایالت نوردراین- وستفالن^۳ اعتراض نمودند. در بخش‌هایی از این قانون امکان جمع‌آوری داده از

1. Schutze, Robert, *European Constitutional Law* (New York: Cambridge University Press, 2012), p. 79.

2. BVerfGE 120, 274—Online-Durchsuchung.

3. Verfassungsschutzgesetz Nordrhein-Westfalen, See: https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_text_anzeigen?v_id=5520071121100436295.

سیستم‌های فناوری اطلاعات و اداره داده‌های ذخیره شده به وسیله مقامات عمومی بیان شده بود. این قانون به اداره حفاظت از قانون اساسی ایالت نوردراین - وستفالن اجازه می‌داد تا دو نوع اقدامات تحقیقاتی شامل رصد مخفیانه فعالیت‌های اینترنتی و دسترسی مخفیانه به سیستم‌های فناوری اطلاعات را انجام دهد.

دسترسی مخفیانه معمولاً به وسیله شکاف‌های امنیتی که در سیستم‌ها وجود دارد و با استفاده از بدافزارهای جاسوسی اعمال می‌شود که عمده هدف آن نظارت بر چگونگی استفاده یا کنترل از راه دور این سیستم‌هاست. دادگاه معتقد بود که «در عصر حاضر بیشتر خانواده‌های ساکن آلمان از کامپیوترها برای مدیریت امور شخصی و تجاری یا به عنوان کتابخانه‌های دیجیتال و حتی در جهت بازی و سرگرمی استفاده می‌نمایند». به همین دلیل نقش کامپیوترهای شخصی در شکوفایی شخصیت دارای اهمیت ویژه است. سیستم‌های فناوری اطلاعات، فضایی را به وجود می‌آورند که در بستر آنها زندگی خصوصی در فضای اینترنت نیز گسترش می‌یابد. دامنه عملکرد سیستم‌های فناوری ارتباطات زمانی اهمیت می‌یابد که این «سیستم‌ها با پیوستن به یکدیگر شبکه اطلاعاتی گسترده‌ای را تشکیل دهند»¹. در این زمان داده‌هایی که به وسیله شبکه‌های ارتباطی به وجود می‌آید، تنها محدود به اطلاعاتی که به صورت آگاهانه و ارادی به وسیله کاربر ذخیره می‌شود نیست؛ بلکه این داده‌ها با پردازش خودکار، حجم زیادی از اطلاعات ثانویه را به وجود می‌آورد که امکان تحلیل رفتار و ویژگی‌های کاربر سیستم را فراهم می‌سازد. داده‌های پردازش شده دیگر تنها مرتبط با وضعیت‌های شخصی فرد نیست؛ بلکه ارتباطات اجتماعی او را نیز شامل می‌شود. دادگاه قانون اساسی فدرال بیان داشت که شبکه‌سازی و ایجاد پایگاه‌های داده می‌تواند راه‌هایی را برای جاسوسی و دسترسی اشخاص ثالث - اعم از دولت و سایر افراد - فراهم نماید و در بسیاری از موارد کاربران عادی اینترنت و فناوری‌ها درکی از پیامدهای چنین دسترسی‌هایی ندارند یا اگر از این دسترسی‌ها آگاهی داشته باشند، نمی‌توانند اقدامات مؤثری را برای دفع آنها انجام دهند. به همین دلیل و با توجه به اهمیت این سیستم‌ها و تأثیر آن بر شکوفایی شخصیت فرد، او برای حمایت از این حق بنیادین به دولت وابسته است. به همین ترتیب، خودمختاری مبتنی بر اطلاعات، تضمین «یکپارچگی و محرمانه بودن سیستم‌های

1. Christian and Andreas, *op. cite.* p 114.

اطلاعاتی» را نیز در برگرفت.^۱ با توجه به تفاسیر دادگاه قانون اساسی، جستجو و نفوذ در سیستم‌های فناوری اطلاعات ممنوع شد؛ اما یک استثنا بر این قاعده بار شد. این استثنا مرزهای تحدید خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را تعیین نمود.

۳.۱.۲. محدودیت‌های خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

در طول دهه ۹۰ میلادی تهدیدی نوپا به نام تروریسم بین‌المللی در عرصه داخلی آلمان ظهور نمود. تا پیش از این قانون بنیادین مصونیت مکاتبات، مراسلات و ارتباطات از راه دور (ماده ۱۰) و مصونیت حریم منزل (ماده ۱۳) را تضمین می‌نمود. در سال ۱۹۶۸، با اصلاح قانون بنیادین، شنود و سایر مداخلات به منظور حفظ نظم دموکراتیک جمهوری فدرال آلمان در قلمرو حریم خصوصی مجاز دانسته شد. در سال ۱۹۹۰ قانونی موسوم به قانون «جی-۱۰» تدوین شد^۲ که محدودیت‌هایی را بر محرمانه بودن پست و مخابرات اعمال نمود. این قانون در صورت وجود خطر ارتکاب یک جرم جدی که امنیت ملی را تهدید می‌کرد، اجرا می‌شد و انتقال اطلاعات را میان پایگاه داده فراهم می‌کرد، همچنین راه را برای استفاده از این اطلاعات در دادرسی کیفری می‌گشود. رویه قضایی آلمان نیز به تبع این دسته از قوانین تناسب و تعادل را به نفع امنیت و منفعت عمومی برهم زد. دادگاه قانون اساسی طی آن دهه، ظرفیت شناسایی و مقابله با تهدیدهای مندرج در قانون جی-۱۰ را وسیله‌ای مشروع برای دستیابی به «خیر عمومی» دانست. دادگاه همچنین بیان داشت که تهدیدهای جدید اگرچه موجودیت دولت را تهدید نمی‌کنند، مبین برداشتی غالب از منفعت عمومی هستند که نادیده انگاشتن آنها می‌تواند خطرات جدی برای صلح در عرصه داخلی و خارجی به وجود آورد.

باری دادگاه قانون اساسی فدرال با گذشت مدتی از این رویه، پس از حوادث یازده سپتامبر، تعادل میان آزادی و امنیت را به نفع آزادی برقرار نمود.^۳ دادگاه با اشاره به توسعه فناوری و ساز و کارهای پردازش داده، آنها را تهدید جدی برای حریم خصوصی و «حق شخصیت» افراد دانست. تدابیر امنیتی پس از حادثه یازده سپتامبر برای مقابله با تروریسم بین‌المللی، باعث افزایش میزان

1. Ibid. p 115.

2. Gesetz zur Beschränkung des Brief, Post und Fernmeldegeheimnisses (26/06/2001).

3. Donald P. Kommers and Russell A. Miller, op. cite. p 415.

نظارت قضایی بر عوامل تهدیدکننده خودمختاری مبتنی بر اطلاعات شد.^۱ رناته جاگار و کریستین هومان - دنهارت، قضات دادگاه قانون اساسی در یادداشتی ۱۱۲ صفحه‌ای با لحنی قاطع، منزل و حریم خصوصی اشخاص را بر مبنای کرامت انسانی به عنوان آخرین پناهگاه شخصی و محرمانه افراد دانستند که بر اساس رویه پیشین، امکان نظارت و کنترل بر آن به وسیله فناوری‌های جدید میسر می‌شد.^۲ این قضات یادآوری نمودند که با افراد نباید به مثابه «سوژه صرف» در دادرسی کیفری برخورد نمود؛ زیرا سنگین‌ترین منفعت عمومی نیز خدشه بر هسته شخصیت انسان را توجیه نمی‌نماید. در نهایت اگرچه دادگاه استفاده از فناوری‌های مدرن برای نظارت در صورت وجود خطراتی مانند تعقیب جرایم جدی و تروریسم را پذیرفت، سه شرط را برای استفاده از این ابزارها پیش‌بینی نمود:^۳ اول آنکه هرگونه استفاده دائمی از این ابزارها نباید منجر به شکل‌گیری پروفایل داده با محتوای مربوط به شخصیت فرد شود؛ دوم، این اقدامات باید تنها در صورت وجود جرم جدی مانند سرقت‌های بزرگ، زورگیری و پولشویی انجام شود. در نهایت دادگاه، قانون‌گذار را ملزم نمود تا با رصد پیشرفت‌های فناوری قوانینی وضع نماید که آژانس‌های امنیتی را ملزم به رعایت آنها در راستای تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات نماید.^۴ در کنار این موارد، باید توجه داشت که در کنار سیاست‌گذاری‌های آلمان، سیاست‌های اتحادیه اروپا نیز به دلیل حضور این کشور به عنوان یکی از دول عضو، می‌تواند بر قلمرو خودمختاری مبتنی بر اطلاعات تأثیرگذار باشد.

۳.۲. سیاست‌های جمهوری فدرال آلمان و اتحادیه اروپا در عصر حفاظت از داده

در طی یک روند ۶۰ ساله، اتحادیه اروپا به نهادی قوی بدل شد که تقریباً در همه قلمروهای زندگی مدرن نقش دارد.^۵ امروزه یکی از این قلمروها، حفاظت از داده‌های شخصی افراد است. نظام حقوقی آلمان نیز با مفهوم خودمختاری مبتنی بر اطلاعات به عنوان یکی از اولین کشورهای عضو اتحادیه، در راستای محافظت از داده‌های شخصی افراد گام برداشت. «قانون

1. Bröhmer, Jürgen Hill, Clauspeter, Spitzkatz Marc, *60 Years German Basic Law: The German Constitution and Its Court*, 2nd ed. (Germany: Malaysian Current Law Journal, 2012). p 574.

2. Ibid. p 417.

3. Ibid. p 418.

4. Miller, Russell A., "Balancing Security and Liberty in Germany," *Journal OF National Security Law & Policy* (2010): pp 369-396.

5. Schutze, Robert, *op. cite*, p 45.

حفاظت از داده ایالت هسن^۱ اولین قانون در خصوص حفاظت از داده در آلمان و همچنین سراسر جهان است^۲ که تدوین آن، پاسخی به افزایش میزان پردازش خودکار داده‌ها بود. این قانون «به تنظیم و حفاظت از چگونگی استفاده از اطلاعات ذخیره شده در اسناد دولتی هسن می‌پرداخت»^۳. قانون حفاظت از داده هسن مقامات و نهادهای عمومی را ملزم به رعایت حق‌ها و آزادی‌های افراد به هنگام پردازش، ذخیره‌سازی و انتقال داده‌های شخصی آنان می‌نمود. این قانون همچنین به اصل محرمانه بودن داده‌ها اشاره کرد که باید به وسیله مقامات دولتی مورد توجه قرار می‌گرفت. ایالت‌های دیگر آلمان در اثنای دهه ۷۰ میلادی یکی پس از دیگری قوانینی را در حوزه حفاظت از داده تصویب کردند.

با تسریع روند قانون‌گذاری در ایالت‌های آلمان در زمینه حفاظت از داده‌ها، نیاز به وجود قانونی در سطح فدرال در این زمینه نمایان شد. بر اساس قانون بنیادین آلمان، قانون فدرال بر قوانین ایالت‌ها حکومت دارد (ماده ۳۱). به همین دلیل قانون‌گذار فدرال برای ایجاد یکپارچگی در قوانین و اهمیت حفاظت از داده‌های شخصی افراد، «قانون حفاظت از داده فدرال»^۴ را در سال ۱۹۷۷ تدوین نمود. هدف از تدوین این قانون حفاظت از داده‌های شخصی در برابر سوءاستفاده مقامات عمومی در حین ذخیره‌سازی، انتقال، اصلاح یا حذف این داده‌ها بود. حقوق‌دانان آلمانی به سرعت دریافتند که تحولات زندگی مدرن نیازمند قانون‌گذاری در زمینه تکنولوژی و ابزارهای تازه ارتباطات است. فعالیت‌های حقوق‌دانان و قضات آلمانی تأثیرات خود را بر حقوق اتحادیه اروپا در خصوص حفاظت از داده‌ها گذارد.

در آغاز دهه ۷۰ میلادی، کمیسیون اروپا^۵ بیانیه‌ای را با عنوان «سیاست‌های جامعه اروپا در ارتباط با پردازش داده‌ها» به شورای اروپا تقدیم نمود. بر اساس این بیانیه، کمیسیون بر ضرورت وجود قوانین دسترسی به اطلاعات در عصری که داده‌های شخصی افراد در پایگاه‌های داده نگهداری می‌شوند، تأکید کرد.^۶ همچنین به این نکته نیز اشاره شد که بهتر است هر چه سریع‌تر

1. Hessische Datenschutzgesetz.

2. Gloria Gonzalez Fuster, *The Emergence of Personal Data Protection as a Fundamental Right of the EU* (Springer Publishing Company, Incorporated, 2014), p 55.

3. Section 1 of 1970 Hesse Data Protection Act.

4. Federal Data Protection Act. See: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bdsdg/

5. See https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_en/

6. Fuster, *op. cit.* p 111

اقداماتی در سطح اتحادیه انجام شود؛ زیرا ممکن است کشورهای عضو اقدامات متفاوتی را انجام دهند و چالش‌هایی در راستای هماهنگی این قوانین میان اتحادیه و دول عضو به وجود آید. پارلمان اروپا به منظور حفاظت از آزادی‌های فردی و پردازش داده‌ها درصدد تدوین دستورالعمل در این زمینه برآمد. گزارش‌هایی از سوی کارشناسان حقوقی اتحادیه اروپا تهیه شد که در این گزارش‌ها به ایالت هسن آلمان که قوانینی را در این زمینه تدوین نموده است، اشاره شده بود.^۱

بحث و گفت‌وگوها در سطح اتحادیه در نهایت در سال ۱۹۹۵ منجر به تدوین دستورالعمل «حمایت از افراد در برابر پردازش داده‌های شخصی و جابه‌جایی آزادانه داده‌ها»^۲ شد. آنچه دستورالعمل ۱۹۹۵ را برجسته می‌ساخت، آن بود که در ماده ۱ این دستورالعمل، حق فرد بر داده‌های شخصی‌اش به عنوان یک حق اساسی شناخته شده بود. با گذشت یک دهه، حقوق دانان دریافتند که داده‌ها و اطلاعات شخصی می‌تواند بر روند دادرسی‌های کیفری تأثیرگذار باشند؛ به همین دلیل در سال ۲۰۱۶ دستورالعملی با عنوان «پردازش داده‌های شخصی به وسیله مقامات دارای صلاحیت به منظور پیشگیری، تحقیق، کشف یا تعقیب جرایم کیفری و اجرای مجازات و انتقال آزادانه داده»^۳ به وسیله اتحادیه اروپا تصویب شد. مجموعه این فعالیت‌ها در نهایت وجود یک قانون واحد را برای جلوگیری از پراکندگی تصمیمات در سطح اتحادیه و نظام حقوق داخلی کشورهای عضو نمایان ساخت. در همین راستا در سال ۲۰۱۶، مقررات کلی «حفاظت از داده» که به اختصار «GDPR» خوانده می‌شود، تدوین شد.^۴ این مقرره به تضمین حق‌های مرتبط با حفاظت از داده در سراسر اروپا می‌پرداخت. اندک اندک همه کشورهای قوانین خود در زمینه حفاظت از داده را با GDPR هماهنگ نمودند. به همین ترتیب، اتحادیه اروپا بدل یکی از پیشگامان سیاست‌گذاری در زمینه حفاظت از داده‌ها و اطلاعات شد. قوانین و مقررات حفاظت از داده این اتحادیه تأثیرات خود را نه در سطح اروپا، بلکه بر همه کشورهای فعال در این زمینه و حتی رویه قضایی آنان نمایان ساخته است.

1. Ibid.p 112.

2. Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995.

3. Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016.

4. Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation).

۴. خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در پرتو رویه قضایی

نظام حقوقی آلمان بر اهمیت قوه قضائیه و تأثیر دادرسی اساسی تأکید نموده و آن را یکی از پراهمیت‌ترین راه‌های تضمین حق‌های بنیادین مندرج در قانون اساسی برشمرده است. در کنار نقش بسیار با اهمیت دادگاه قانون اساسی، آلمان به عنوان عضو شورای اروپا از نظرات و تصمیمات دادگاه اروپایی حقوق بشر نیز تأثیر می‌پذیرد. نقش تصمیمات دادگاه اروپایی حقوق بشر در تعمیق گفتمان حقوق بشر و به ویژه در تثبیت، شفاف‌سازی و تعیین قلمرو و مصادیق هنجارهای کنوانسیون اروپایی حقوق بشر را نمی‌توان نادیده گرفت.^۱ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و قانون بنیادین بیش از پیش در هم آمیخته‌اند؛ به این گونه که دو منبع حقوقی متشکل از قانون اساسی و کنوانسیون نسبت به یک دیگر کاربرد تکمیلی و در برخی از موارد هم‌پوشانی دارند.^۲ از این روی، تعمق در رویه دادگاه قانون اساسی آلمان و دادگاه اروپایی بشر در راستای درک چستی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات ضرورت دارد.

۴.۱. خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در رویه دادگاه فدرال قانون اساسی آلمان

عملکرد دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان را به مثابه «فانوس دریایی» تعبیر می‌نمایند.^۳ گاه در سایه تفسیر حق‌های بنیادین، قالب تازه‌ای برای تضمین و حمایت از حق‌ها و آزادی‌های افراد شکل می‌گیرد. ایده خودمختاری مبتنی بر اطلاعات نیز در پرتو همین ساز و کار ایجاد شد. دادگاه قانون اساسی به مثابه حافظ قانون بنیادین دریافت، آلمان و به طور گسترده تمام جهان در حال ورود به عصری تازه است که در آن اطلاعات می‌تواند حاکمیت فرد بر قلمرو زندگی شخصی‌اش را محدود سازد. از همین روی، با تکیه بر حق‌های مندرج در قانون اساسی و به طور مشخص «حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت» از خودمختاری مبتنی بر اطلاعات افراد حفاظت نمود. همچنین دادگاه در آرای خود به تعیین گستره مرزهای صلاحیت مقامات عمومی در کنار تضمین

۱. قاری سید فاطمی، سید محمد، *حقوق بشر معاصر: درآمدی بر مباحث نظری؛ مفاهیم، مبانی، قلمرو*

و منابع، دفتر اول، تهران: نشر نگاه معاصر، چاپ ششم، ۱۳۹۸، ص ۲۰۸.

۲. جلالی، محمد و سوگل سودیر، *تأثیر دیوان اروپایی حقوق بشر در نظام داخلی کشورهای اروپایی*،

مطالعات حقوق تطبیقی، دوره یازدهم، ۱۳۹۹، شماره ۱، صص ۷۹-۵۹.

3. von Bogdandy, Armin, M Huber, Peter, and Grabenwarter, Christoph, *The Max Planck Handbooks in European Public Law: Constitutional Adjudication: Institutions*, 3rd ed. (United Kingdom: Oxford University Press, 2020), pp 281-282.

خودمختاری مبتنی بر اطلاعات پرداخت. دادگاه به این نکته نیز اشاره کرد که امکان ذخیره و پردازش اطلاعات می‌تواند دادرسی عادلانه را که یکی از عناصر مهم یک نظام حقوقی دموکراتیک است، به طور منفی تحت تأثیر قرار دهد؛ به همین دلیل چارچوب دادرسی عادلانه بر مدار خودمختاری مبتنی بر اطلاعات ترسیم شد.

۴.۱.۱. تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه بند اول ماده ۲ قانون بنیادین

ماده ۲ قانون بنیادین به تضمین «حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت» افراد می‌پردازد. همان‌طور که بیان شد، نظام حقوقی آلمان از خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه این حق حفاظت می‌نماید. دادگاه قانون اساسی در «پرونده حق بر یاد رفتن»^۱ به شکایت خواهان مبتنی بر حق شکوفایی شخصیت و تضمین اطلاعات خصوصی‌اش از سایت مجله اشپیگل^۲ پرداخت. خواهان که در سال ۱۹۸۳ به اتهام قتل به حبس ابد محکوم شده بود، از زندان آزاد شد. سایت اشپیگل در آرشیو خبری خود اخبار قتل را با نام کامل خواهان منتشر نموده بود. شکایت خواهان بر این استدلال مبتنی بود که او حال پس از ۳۰ سال از زندان آزاد شده است؛ اما هر کسی که نام او را در موتور جستجوی گوگل وارد نماید، با خبر آن قتل مواجه خواهد شد. این امر انزوای اجتماعی او را به همراه خواهد داشت و او از این حق برخوردار است که مردم عمل مجرمانه او را فراموش کنند.

استدلال دادگاه قانون اساسی آن بود که «در سایه حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت هر فرد امکان‌رهایی از اعمال گذشته‌اش را دارد؛ اما با توجه به کاربرد بیش از پیش گوگل، حال هر فرد می‌تواند به گزارش سایت اشپیگل دسترسی داشته باشد». گزارش‌هایی از این دست می‌تواند منجر به طرد اجتماعی فرد شود. گرچه حق بر شکوفایی شخصیت، حمایت نامحدودی در برابر هرگونه عمل مجرمانه به همراه نخواهد آورد، عامل تعیین‌کننده در این مورد حق فرد بر قلمرو شخصی و منفعت او در بازپروری در این میان از اهمیت برخوردار است. در این پرونده، انجمن آلمانی حقوق و علوم کامپیوتر نیز چگونگی فرایند موتورهای جستجو را توضیح داد. این انجمن بیان نمود که موتورهای جستجو با استفاده از الگوریتم‌های مشخص پایگاه‌های داده را جستجو می‌نمایند و نتایج را در قالب لیست به جستجوگر ارائه می‌دهند. دفتر کمپانی گوگل در آلمان با

1. BVerfGE 152, 152 - Recht auf Vergessen I.

2. Spiegel online GmbH

بیان این نکته که ارائه دهنده محتوای اینترنتی می‌تواند با حذف اطلاعات شخصی از وبسایت بر روی نتیجه جستجو تأثیرگذار باشد، نظر خود را اعلام نمود. به همین وسیله دادگاه قانون اساسی با تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات شکایت خواهان را پذیرفت. زیستن در عصر پردازش داده‌ها، ایجاب می‌نماید که از فرد در برابر تأثیر داده‌های اینترنتی بر زندگی خصوصی و شخصیت او محافظت شود. ویژگی همیشه در دسترس بودن داده‌ها در اینترنت می‌تواند خطر بزرگی برای قلمرو شخصی افراد فراهم نماید و حق‌ها و آزادی‌های افراد را به صور گوناگون خدشه‌دار نماید.

۴.۱.۲. چارچوب‌مند نمودن دادرسی عادلانه به وسیله خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

استفاده از اطلاعات شخصی افراد در روند رسیدگی کیفری به پیش از توسعه فناوری‌های دیجیتال برمی‌گردد. در «پرونده دفترچه خاطرات»^۱ دادگاه قانون اساسی به شکایت خواهان که متهم به قتل یک زن جوان بود و به استفاده از یادداشت‌های شخصی به عنوان ادله اثبات جرم اعتراض داشت، رسیدگی نمود. اختلاف میان قضات دادگاه بر سر این موضوع بالا گرفت. نیمی از قضات معتقد بودند که خواهان درونی‌ترین و مخفی‌ترین مسائل قلمرو خصوصی‌اش را به روی کاغذ آورده است. آنها استفاده از این نوشته‌ها را که با احساسات و به ویژه ترس‌های خواهان در ارتباط بود، نامتناسب اعلام نمودند. چهار تن دیگر از قضات دادگاه قانون اساسی نیز با موافقت در استفاده از یادداشت‌ها به عنوان مدرک جرم بیان نمودند که به دلیل وجود منفعت عمومی ویژه در این پرونده و قتل یک انسان، ارتباطی میان نوشته‌ها و حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت نیافتند. اما با ورود به عصر دیجیتال دادگاه قانون اساسی با سوال بنیادی‌تری روبه‌رو شد. اگر یادداشت‌های شخصی یا خاطراتی از این دست در قالب پیام‌های خصوصی فرد در شبکه‌های اجتماعی و یا نوشته‌های ذخیره شده بر روی کامپیوتر شخصی‌اش باشد، می‌توان از آنها در روند دادرسی کیفری استفاده نمود؟^۲ این سوالی است که دادگاه قانون اساسی مدت‌هاست با آن دسته و پنجه نرم می‌کند.

1. BVerfGE 80, 367—Verwertung tagebuchartiger Aufzeichnungen.

۲. به عنوان مثال در ایالات متحده آمریکا پس از لغو رای جنجال برانگیز «Roe V. Wade» در ممنوعیت سقط جنین، از پیام‌های خصوصی فیسبوک فردی به عنوان ادله اثبات سقط جنین در دادرسی کیفری استفاده شد. برای مطالعه بیشتر رک:

<https://www.nytimes.com/2022/08/18/us/abortion-prosecution-nebraska.html/>

در به‌کارگیری روش‌ها و ابزارهای دیگر در دادرسی کیفری مانند نظارت صوتی و تصویری بر منزل، دادگاه قانون اساسی با در نظر گرفتن هدف در مواردی جواز به نظارت و استفاده از آن در دادرسی را داده است. برای مثال، به منظور جلوگیری از وقوع جرایم تروریستی و حفاظت از نظم دموکراتیک آلمان در برابر تروریسم بین‌المللی به شرط دستور مقام قضایی این اقدامات را مجاز شمرده است. مکان‌ها و مکالماتی که محتوای اطلاعات به دست آمده از آنها مرتبط با هدف مورد نظر و منطبق با قانون باشد، در گستره صلاحیت‌های مقامات عمومی جای دارد.

۴.۱.۳. گستره صلاحیت مقامات عمومی بر مدار خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

جمع‌آوری، ذخیره، استفاده و پردازش اطلاعات شخصی افراد جولانگاه اعمال صلاحیت دولت و مقامات عمومی است. قانون باید ضرورت جمع‌آوری، هدف از ذخیره و چگونگی کارکرد داده‌ها را معین نماید. با گام نهادن به عصر دیجیتال ایجاد پایگاه داده به وسیله دولت و استفاده از فناوری‌های نظارت صوتی و تصویری حق‌ها و آزادی‌های شهروندان را به خطر می‌اندازد. دادگاه قانون اساسی نیز با شکایت‌هایی از این دست روبه‌رو بوده است. در «پرونده پایگاه داده ضد تروریستی»^۱ خواهان به دلیل ذخیره اطلاعاتش در پایگاه داده از دولت شکایت نمود. او بر اساس مداخله در قلمرو خودمختاری مبتنی بر اطلاعاتش و در راستای این امر که از ذخیره اطلاعات در پایگاه داده مطلع نبوده و عملاً فرصت نظارت قضایی را از دست داده است، اعتراض کرد.

دولت به دلیل مبارزه با تروریسم بین‌المللی و در راستای انجام وظایف عملیاتی فوری و استثنایی به ایجاد پایگاه داده ضدتروریسم اقدام کرد. ایجاد این دسته از پایگاه‌های داده بر اساس قانون بنیادین مجاز شمرده می‌شد. اما «اصل تفکیک» میان صلاحیت‌های پلیس و مقامات امنیتی و اطلاعاتی فدرال در دسترسی به پایگاه داده، دادگاه قانون اساسی را برآن داشت تا به توجیه مبانی این اصل بپردازد. دادگاه اشاره نمود که بر اساس قانون و حمایت از حق‌های بنیادین باید به اصل تفکیک پایبند بود و مفاد پایگاه داده ضدتروریسم به دلیل مبهم و نامتناسب بودن حاکمیت فرد بر قلمرو خودمختاری مبتنی بر اطلاعات شخصی را نقض می‌نماید؛ به این دلیل که قانون حتی افرادی را که به هر دلیلی با گروه‌های ضد تروریستی در تماس هستند، نیز شامل می‌شود و به ضرورت ذخیره اطلاعات این افراد نیز اشاره می‌نماید، در حالی که ممکن است آنها

1. BVerfGE 133, 277—Antiterrordatei.

هیچ اطلاعاتی از جریان عملیات تروریستی نداشته باشند. خواهان نیز به همین دلیل شکایت خود را به دادگاه تقدیم نموده بود. دادگاه هدف از ایجاد پایگاه‌های داده ضد تروریسم را مشروع تلقی نمود؛ زیرا هدف آن در راستای مبارزه با تروریسم بود که بر اساس ماده ۱۲۹ قانون جزای آلمان تعریف شده است.

در «پرونده تشخیص خودکار شماره پلاک خودرو»^۱ نیز دادگاه گستره صلاحیت مقامات عمومی را مورد ارزیابی قرار داد. دولت به وسیله این فناوری با استفاده از دوربین‌هایی در سطح شهر، پلاک ماشین‌های عبوری را اسکن می‌کرد و با لیست «تحت تعقیب» پلیس مطابقت می‌داد. در صورت وجود شماره پلاک در لیست، پلیس اقدام به تعقیب و توقف خودرو می‌نمود. با شکایت شهروندان آلمانی از این قانون، دادگاه قانون اساسی اعلام نمود که هدف از جمع‌آوری شماره پلاک بسیار گسترده است و قانون‌گذار از هیچ‌گونه اقدام متناسبی برای کاهش اثرات مداخله در حق‌های بنیادین افراد یاری نگرفته است. برای مثال، با اقداماتی از قبیل نصب دوربین‌ها در مناطق مرزی یا مکان‌هایی که در آنها وقوع جرم زیاد است، می‌توانست اثرات مداخله‌گرانه را کمتر نماید. در نهایت، دادگاه بیان داشت که ایجاد احساس دائماً در حال کنترل بودن در شهروندان آلمان شایسته نظم دموکراتیک قانون اساسی آلمان نیست.

۴.۲. خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در رویه دادگاه اروپایی حقوق بشر

تأثیر تصمیمات دادگاه اروپایی حقوق بشر بر احکام دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان را نمی‌توان نادیده گرفت. سایه عصر دیجیتال بر پرونده‌های دادگاه اروپایی حقوق بشر نیز قابل مشاهده است. پس از تصویب «کنوانسیون حمایت از افراد در برابر پردازش خودکار داده‌های شخصی»^۲ - موسوم به کنوانسیون ۱۰۸ - از داده‌های شخصی افراد در سایه ماده ۸ کنوانسیون حمایت شد. این دادگاه در راستای دادرسی عادلانه به وسیله اصل تناسب سعی در ایجاد توازن در منافع متعارض و متزاحم نموده است.

1. BVerfGE 120, 378, 398- Automatisierte Kennzeichenerfassung

2. Convention for the protection of individuals with regard to the processing of personal data, Council of Europe, June 2018.

۴.۲.۱. تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر داده‌ها می‌توانند به شخص برای کشف خویشتن خویش یاری نمایند و در شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد نقش اساسی ایفا کنند. دادگاه اروپایی حقوق بشر در تصمیمات خود به ارتباط میان اطلاعات و زندگی خصوصی تأکید نموده و در سایه ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و آزادی‌های اساسی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را تضمین کرده است. در پرونده‌های رسیدگی شده توسط این دادگاه می‌توان دریافت که انسان در عصر دیجیتال بیش از هر زمان دیگری به حفاظت از «هویت» و «قلمرو خصوصی برای شکوفایی شخصیت خویش» نیازمند است.^۱ دادگاه اروپایی حقوق بشر با تفسیر موسع از حق احترام به زندگی خصوصی افراد، تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را در پرتو ماده ۸ کنوانسیون امکان‌پذیر ساخته است. دادگاه اروپایی حقوق بشر در «دعوی ام.ال و دبلیو.دبلیو علیه آلمان»^۲ بر گستردگی دامنه تفسیر حق احترام به زندگی خصوصی افراد تأکید می‌نماید. در این پرونده دو برادر که متهم به قتل بازیگر معروف بودند، علیه برنامه رادیو آلمان شکایت نمودند؛ زیرا متن گزارش قتل با نام کامل آنها تا سال ۲۰۰۷ در آرشیو اخبار سایت این برنامه رادیویی ذخیره شده بود. خواهان‌ها در شکایت خود بیان کردند که کاربران اینترنت می‌توانند به وسیله موتور جستجو به متن این گزارش دسترسی داشته باشند و نام آنها را مشاهده کنند.^۳ دادگاه اروپایی حقوق بشر اشاره نمود که «خدشه به اعتبار و شهرت فرد» می‌تواند از مصادیق نقض ماده ۸ کنوانسیون باشد؛ اما اگر این خدشه از اقدامات و اعمال خود فرد برخیزد- مانند ارتکاب یک جرم- در این صورت نمی‌توان بر حمایت ماده ۸ تکیه زد. از سوی دیگر، نقش رسانه و مطبوعات در یک جامعه دموکراتیک به مثابه «ناظران عمومی» است که شهروندان از طریق آنان از اطلاعات روز بهره‌مند می‌شوند. دسترسی به اطلاعات، خود یکی از جلوه‌های خودمختاری مبتنی بر اطلاعات است و حمایت از منابع خبری یکی از شروط اولیه و اساسی آزادی رسانه‌ها محسوب می‌شود که در بستر یک جامعه دموکراتیک معنا می‌یابد.^۴ به این

1. Opinion Of Judge Pettiti, Case Of Malone v. The United Kingdom, Application no. 8691/79, 2 August 1984.

2. Case Of M.L. And W.W. v. Germany, Applications nos. 60798/10 and 65599/10, 28 June 2018.

۳. دادگاه اروپایی حقوق بشر در این رأی، اوضاع این پرونده را مشابه پرونده معروف و رویه‌ساز "Google Spain" دانسته است.

۴. ازتر، زهرا، «نقش رسانه آزاد در ایجاد دولت پاسخگو»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۴، صص ۷۳-۷۴.

ترتیب، دادگاه اروپایی حقوق بشر پس از تعیین گستره ماده ۸ کنوانسیون و تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه آن دریافت، یکی از خطرات تهدیدکننده خودمختاری مبتنی بر اطلاعات، استفاده از این اطلاعات در روند دادرسی کیفری به وسیله دولت‌هاست؛ زیرا شکایت‌های متعددی درباره این مسئله به دادگاه ارائه شده بود.

۴.۲.۲. دادرسی عادلانه و خودمختاری مبتنی بر اطلاعات

دادرسی عادلانه یکی از مهم‌ترین تجلی‌گاه‌های حاکمیت قانون و تضمین حق‌ها و آزادی‌هاست که توسعه فناوری‌های مدرن بر چگونگی آن تأثیر می‌گذارد. اگرچه تکنولوژی می‌تواند بر سرعت کشف جرم و حتی پیشگیری از وقوع آن موثر باشد، سوءاستفاده از اطلاعات شهروندان در روند دادرسی بدون مبنای قانونی و ایجاد پایگاه‌های داده و پردازش آنها بدون محدودیت می‌تواند منجر به خدشه‌دار شدن حق‌های شهروندان شود.

دادگاه اروپایی حقوق بشر با توجه به نظام حقوق داخلی کشورهای عضو شورای اروپا، دریافته است که بیشتر کشورهای اروپایی برای جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی، از قوانین آیین دادرسی کیفری در راستای حمایت اطلاعات شخصی شهروندان یاری گرفته‌اند. برای مثال، در دعوی «مالون علیه بریتانیا»^۱ خواهان دریافت پلیس در دادگاه از اطلاعاتی به عنوان دلیل مجرم بودن او استفاده می‌نماید که به وسیله شنود ارتباطات تلفنی به دست آورده است. دادگاه اروپایی حقوق بشر با تضمین حق بر احترام به زندگی خصوصی خواهان، اشاره نمود که قوانین موجود در نظام حقوقی انگلستان با وضوح معقولی دامن و نحوه اعمال اختیارات مقامات دولتی را به منظور نظارت و استفاده از اطلاعات شهروندان تبیین نمی‌کند و درجه قابل قبولی از حمایت شهروندان در سایه حاکمیت قانون در این پرونده مشاهده نمی‌شود. قاضی پتیتی در خصوص «پرونده مالون علیه بریتانیا» به این نکته اشاره نمود که شنود ارتباطات به وسیله پلیس ممکن است منجر به «تعقیب قضایی» شود و این امر خطر ناکارآمدی قواعد دادرسی عادلانه را در پی خواهد داشت. او تفکیک میان اختیارات قوه مجریه و قضائیه را در تضمین این قواعد موثر دانست. قاضی پتیتی^۲ خلأ قانونی نظام حقوقی بریتانیا در این پرونده را عدم وجود نظارت قضایی بر چگونگی شنود ارتباطات در این کشور عنوان نمود.

1. Case Of Malone v. The United Kingdom, Application no. 8691/79, 2 August 1984.

2. Judge Pettiti

دادگاه اروپایی حقوق بشر در «دعوی بی.بی.بی علیه فرانسه»^۱ میزان تضمین‌های قانونی موجود در نظام حقوقی فرانسه را به منظور استفاده از اطلاعات شخصی شهروندان در کنار امکان کارآمدی قواعد دادرسی عادلانه را متناسب‌تر از بریتانیا یافت. بی.بی.بی که متهم به تجاوز جنسی به یک نوجوان ۱۵ ساله بود، از دولت فرانسه در برابر ایجاد پایگاه داده قضایی که اطلاعات او را در این پایگاه ثبت نموده بود، شکایت کرد. دادگاه در این پرونده نقض کنوانسیون را مشاهده نمود؛ زیرا نظام حقوقی فرانسه امکان درخواست حذف داده‌ها را برای افراد پیش‌بینی نموده بود.^۲ در نهایت دادگاه اروپایی حقوق بشر با توجه به مفهوم احترام به زندگی خصوصی دریافت که کارآمدی قواعد دادرسی عادلانه در عصر فناوری‌های دیجیتال و توسعه کاربرد اطلاعات در گرو ایجاد تناسب میان هدف، کارکرد و ضرورت استفاده از اطلاعات در کنار گستره صلاحیت مقامات عمومی و مطابقت آن با قانون اهمیتی بیش از پیش می‌یابد.

۴.۲.۳. خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در ترازوی تناسب

بنیادی‌ترین نقش دادگاه اروپایی حقوق بشر را می‌توان تضمین این مسئله دانست که حق‌های مقرر شده در کنوانسیون با مداخله غیرضروری مواجه نگردد.^۳ «اصل تناسب را می‌توان با تمرکز بر موازنه میان ابزار و هدف به جای ایجاد تعادل میان منافع متضاد تعریف نمود».^۴ در سال ۲۰۱۵ دادگاه اروپایی حقوق بشر اولین گام‌های خود را به سوی عصر دیجیتال برداشت که در آن سایتی به نام دلفی علیه دولت استونی شکایت نموده بود. علت طرح «دعوی دلفی علیه استونی»^۵ آن بود که سایت معروف خبری دلفی که روزانه حدود ۳۳۰ مقاله و گزارش خبری را منتشر می‌نمود، در انتهای هر یک از مطالب، قسمت‌هایی را برای درج نظرات کاربران اختصاص

1. Affaire B.B.c. France, *Requête no 5335/06*, 17 décembre 2009, and see also: Case of Gardel v. France, *Application no. 16428/05*, 17 December 2009.

2. LOI n 2004-801 du 6 août 2004 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel et modifiant la loi n 78-17 du 6 janvier 1978 relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés.

۳. مرادی برلیان، مهدی، «مفهوم و جایگاه اصل تناسب در نظام حقوقی اتحادیه اروپایی با نگاهی به آرای دیوان عدالت اداری ایران»، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۱، صص ۱۲۷-۱۲۵.

4. Moshe Cohen Eliya and Iddo Porat, "American Balancing and German Proportionality: The Historical Origins," *International Journal of Constitutional Law* 8, no. 2 (April 1, 2010), pp 263-86.

5. Case Of Delfi AS v. Estonia, Application no. 64569/09, 16 June 2015.

داده بود. خوانندگان مطالب می‌توانستند با پر کردن فیلد نام و ایمیل به صورت اختیاری، نظرات خود را در این قسمت یادداشت کنند. به دنبال درج نظرات توهین و تمسخرآمیز، وزیر دادگستری استونی اعلام نمود از آنجایی که این سایت سابقه طولانی در انتشار مطالب توهین‌آمیز دارد، افراد می‌توانند با طرح شکایت از دلفی از حیثیت و آبروی خود دفاع نمایند. دادگاه اروپایی حقوق بشر فناوری‌های نوین و رسانه‌های ارتباطی را بستر تازه‌ای برای تضمین آزادی بیان دانست. دادگاه یکی از «شروط اساسی توسعه یک جامعه دموکراتیک و شکوفایی افراد را در حمایت از آزادی بیان هر فرد شمرده؛ لیکن به این امر نیز اشاره نمود که گستره مرزهای آزادی بیان تنها تا حفظ حق شخصیت افراد و تضمین کرامت انسانی آنان است». به همین دلیل دادگاه اروپایی حقوق بشر نقض کنوانسیون مشاهده ننمود.

در پایان این پرونده که یکی از مهم‌ترین و رویه‌سازترین تصمیم‌های دادگاه اروپایی حقوق بشر است، دادگاه با اشاره به یک واقعیت تاریخی دلایل تصمیم خود را بیان نمود. این دادگاه با یادآوری سیستم صدور مجوز انتشار کتاب پس از اصلاحات انگلستان در قرن شانزدهم^۱ که هم‌زمان با تحول و رونق صنعت چاپ در این کشور بود، اولین برخورد دولت‌ها با پیشرفت رسانه و ارتباطات را اعمال محدودیت‌های شدید بر آنان عنوان کرد. دادگاه اروپایی حقوق بشر با اشاره به سخنرانی مهم و تأثیرگذار جان میلتن، شاعر و پژوهشگر انگلیسی که یکی از پرشورترین دفاعیات فلسفی از «اصل آزادی بیان» بود، نظر او درباره تأثیر آزادی بیان بر جستجوی حقیقت را دارای اهمیت دانست. میلتن معتقد بود که با از میان رفتن سیستم صدور مجوز، حقیقت می‌تواند بر بازار مطبوعات چیره شود. با نگاهی به عصر دیجیتال نیز می‌توان گفت که مهم‌ترین ویژگی فناوری‌های نوین امکان آنها در غلبه بر سرسخت‌ترین موانع سیاسی و قضایی است که همین امر می‌تواند محدودیت‌های شدیدی را بر آنها بار نماید.

1. Feather, John, *A History of British Publishing*, Routledge, second edition (2002).p 33.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر دریافتیم، «خودمختاری مبتنی بر اطلاعات» برای اولین بار به وسیله دادگاه قانون اساسی فدرال در نظام حقوق اساسی این کشور مورد شناسایی قرار گرفت. قانون‌گذاری، رویه قضایی و دکترین حقوق اساسی سه محور اصلی و بنیادی شکل‌گیری این مفهوم را ساخته‌اند. اولین اقدام مبتنی بر قانون اساسی، حفاظت از اطلاعات شخصی و تضمین حاکمیت فرد بر قلمرو زندگی خصوصی‌اش بود. به همین دلیل قضات دادگاه قانون اساسی، چیستی خودمختاری مبتنی بر اطلاعات را امکان‌تصمیم‌گیری فرد بر افشا یا استفاده از اطلاعات شخصی خود دانستند. این دادگاه به مثابه فانوس دریایی بر افق‌های تاریک عصر دیجیتال پرتو افکند و سه معیار محرمانه بودن داده‌ها و سیستم‌های اطلاعاتی، هدفمندی جمع‌آوری و ذخیره داده و ساز و کارهای قانونی مؤثر برای جلوگیری از انتقال اطلاعات میان پایگاه‌های داده دولتی را بنا نهاد. داده‌های ذخیره شده اشخاص در پایگاه‌ها می‌تواند با به هم پیوستن شبکه‌های اطلاعاتی، تصویری گویا و روشن از زندگی خصوصی و شخصیت فرد به نمایش بگذارد. در همین راستا، دادگاه قانون اساسی به تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات در سایه حق بر شکوفایی آزادانه شخصیت پرداخته و به این مفهوم شأن و اعتبار قانون اساسی بخشیده است. حفاظت از داده و اطلاعات شخصی، بخش مهمی از سیاست‌های اتحادیه اروپا را نیز به خود اختصاص داده است. این اتحادیه با قانون حفاظت از داده - موسوم به GDPR - به حمایت از حریم خصوصی افراد پرداخته است. این قانون تأثیر بسیار زیادی بر حقوق حفاظت از داده کشورهای عضو اتحادیه اروپا دارد. امروزه سوالات اساسی بسیاری در مورد رابطه عصر دیجیتال با دموکراسی و مشارکت سیاسی شهروندان و همچنین سرنوشت دولت در مواجهه با هوش‌های مصنوعی در میان پژوهشگران و حقوق‌دانان به وجود آمده است. تضمین خودمختاری مبتنی بر اطلاعات و حفاظت از داده تنها می‌تواند، نقطه آغازی در راستای اندیشیدن پیرامون نسبت حقوق اساسی و عصر دیجیتال باشند.

فهرست منابع

الف) منابع فارسی

کتاب

۱. جلالی، محمد و اسدالله یآوری، *درآمدی بر حقوق اساسی*، تهران: نشر میزان، چاپ اول، ۱۳۹۹.
۲. قاری سید فاطمی، سید محمد، *حقوق بشر معاصر: درآمدی بر مباحث نظری؛ مفاهیم، مبانی، قلمرو و منابع*، دفتر اول، تهران: نشر نگاه معاصر، چاپ ششم، ۱۳۹۸.
۳. مارکوزه، هربرت، *انسان تک ساحتی*، ترجمه محسن مویدی، تهران: انتشارات امیر کبیر، چاپ سوم، ۱۳۶۳.

مقاله

۴. جلالی، محمد و سوگل سودبر، *تاثیر دیوان اروپایی حقوق بشر در نظام داخلی کشورهای اروپایی*، مطالعات حقوق تطبیقی، دوره ۱۱، ۱۳۹۹، شماره ۱.
۵. جلالی، محمد و رضوان ضیایی، *نقش آمبودزمان‌ها در توسعه و ارتقای مردم سالاری*، فصلنامه پژوهش حقوق عمومی، دوره ۱۵، بهار و تابستان ۹۲، شماره ۳۹.
۶. راسخ، محمد، *نظریه حق*، فصلنامه باروری و ناباروری، دوره ۱۰، ۱۳۸۸، شماره ۴.
۷. واینر، سلین و فرانسیس هامون، *صیانت از قانون اساسی در فرانسه و ایالت متحده آمریکا*، ترجمه محمد جلالی، نشریه حقوق اساسی، سال دوم، ۱۳۸۳، شماره ۲.

پایان‌نامه

۸. ازتر، زهرا، «نقش رسانه آزاد در ایجاد دولت پاسخگو»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۴.
۹. کامیاب، میثا، «تحول مفهومی پلیس اداری و معیارهای حاکم بر قانونی بودن اقدامات آن با نگاهی به حقوق فرانسه»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۵.

۱۰. مرادی برلیان، مهدی، «مفهوم و جایگاه اصل تناسب در نظام حقوقی اتحادیه اروپایی با نگاهی به آرا دیوان عدالت اداری ایران»، پایان نامه کارشناسی ارشد حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۱.

ب) منابع انگلیسی

Books

11. Bröhmer Jürgen Hill, Clauspeter, Spitzkatz Marc., *60 Years German Basic Law: The German Constitution and Its Court*. 2nd ed. Germany: Malaysian Current Law Journal, 2012.
12. Bernal, P. *Internet Privacy Rights: Rights to Protect Autonomy*. Cambridge: Cambridge University Press: (Cambridge Intellectual Property and Information Law), 2014.
13. Chalmers D, Tomkins A. *European Union Public Law: Text and Materials*. New York: Cambridge University Press, 2007.
14. Christian, Bumke, and Voßkuhle Andreas. *German Constitutional Law: Introduction, Cases, and Principles*, Oxford University Press, First Edition, 2019.
15. De Gregorio, G. *Digital Constitutionalism in Europe: Reframing Rights and Powers in the Algorithmic Society*. (Cambridge Studies in European Law and Policy): Cambridge University Press, 2022.
16. Fuster, Gloria Gonzalez. *The Emergence of Personal Data Protection as a Fundamental Right of the EU*. Springer Publishing Company, Incorporated, 2014.
17. Feather, John, *A History of British Publishing*, Routledge, second edition (2002).
18. H. Micklitz, O. Pollicino, A. Reichman, A. Simoncini, G. Sartor, and G. De Gregorio, eds. *Constitutional Challenges in the Algorithmic Society*. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
19. Kommers, Donald P., and Russell A. Miller. *The Constitutional Jurisprudence of the Federal Republic of Germany*. Duke University Press, 2012.
20. Joseph Raz, *The Morality of Freedom* (Oxford University Press, 1988).
21. Schutze, Robert. *European Constitutional Law*. New York: Cambridge University Press, 2012.
22. von Bogdandy, Armin, M Huber, Peter, and Grabenwarter, Christoph. *The*

Max Planck Handbooks in European Public Law: Constitutional Adjudication: Institutions. 3rd ed. United Kingdom: Oxford University Press, 2020.

23. Wischmeyer, Thomas and Rademacher, Timo, eds. *Regulating Artificial Intelligence.* 1st ed. Switzerland: Springer Cham, 2020.
24. Youngs, R. *English, French & German Comparative Law.* 3rd ed. Routledge, 2014.

Articles

25. Cohen Eliya, Moshe, Iddo Porat. "American balancing and German proportionality: The historical origins." *International Journal of Constitutional Law* 8, 2010.
26. De Gregorio, Giovanni. "The rise of digital constitutionalism in the European Union." *International Journal of Constitutional Law* 19, 2021.
27. Schnabel, Christoph. "Data protection in Germany I: The population census decision and the right to informational self-determination." *Computer Law & Security Report* 25, 2009.
28. ———. "Data protection in Germany II: Recent decisions on online-searching of computers, automatic number plate recognition and data retention." *The Individual and Privacy, 1ed. computer law & security review*, 2009.
29. Kommers, Donald P. "Can German Constitutionalism Serve as a Model for the United States?" *German Law Journal*, Cambridge University Press 20.
30. Miller, Russell A, "Balancing Security and Liberty in Germany," *Journal Of National Security Law & Policy* 6 (2010).

cases

(European Court of Human Rights)

31. Case OF Delfi AS v. Estonia (Application no. 64569/09), 16 June 2015.
32. Case OF Malone v. The United Kingdom, Application no. 8691/79, 2 August 1984.
33. Affaire B.B. c. France, *Requête no 5335/06*, 17 décembre 2009.
34. Case OF M.L. AND W.W. v. Germany, (Applications nos. 60798/10 and 65599/10), 28 June 2018.

(Federal Constitutional Court of Germany)

35. BVerfGE 65, 1—Volkszählung.
36. BVerfGE 120, 378, 398- - Automatisierte Kennzeichenerfassung.
37. BVerfGE 120, 274—Online-Durchsuchung.

38. BVerfGE 80, 367—Verwertung tagebuchartiger Aufzeichnungen .
39. BVerfGE 152, 152 - Recht auf Vergessen I.
40. BVerfGE 133, 277—Antiterrordatei .
41. BVerfGE 125, 260 – Vorratsdatenspeicherung.
42. BVerfGE 141, 220 – Bundeskriminalamtsgesetz.
43. BVerfGE 141, 329- Videüberwachung Reeperbahn.
44. BVerfGE 80, 367—Verwertung tagebuchartiger Aufzeichnungen.

Documents

45. Basic Law for the Federal Republic of Germany, 23 May 1949 Last amended on 28 March 2019.
46. German Code of Criminal Procedure, 7 April 1987.
47. Gesetz über den Verfassungsschutz in Nordrhein-Westfalen, Vom 20. Dezember 1994.
48. Gesetz zur Beschränkung des Brief, Post und Fernmeldegeheimnisses, vom 26. Juni 2001.
49. Federal Data Protection Act of 30 June 2017.
50. Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995.
51. Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016.
52. General Data Protection Regulation, REGULATION (EU) 2016/679 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 April 2016.
53. Convention for the protection of individuals with regard to the processing of personal data, Council of Europe, June 2018.
54. LOI n 2004-801 du 6 août 2004 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel et modifiant la loi n 78-17 du 6 janvier 1978 relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés.

Website Link

55. https://recht.nrw.de/lmi/owa/br_text_anzeigen?v_id=5520071121100436295. (Last Visit: 24/09/2022).
56. https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection_en. (Last Visit: 2/10/2022).
57. https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bdsgr/. (Last Visit: 2/10/2022).
58. <https://www.nytimes.com/2022/08/18/us/abortion-prosecution-nebraska.html> (Last Visit: 5/10/2022).